



Jämtlands Läns  
Landsting

Folkhälsocentrum  
www.jll.se/folkhalsocentrum

# Projektbekrivning

PÅGÅENDE

## ASSIST - ett tobaks- preventivt projekt i årskurs 6

<b>Projektägare:</b>	Folkhälsocentrum, Jämtlands läns landsting
<b>Samarbetspartners:</b>	Östersunds kommun, A Non Smoking Generation, Mittuniversitetet
<b>Finansiär:</b>	Statens folkhälsoinstitut
<b>Projektledare:</b>	Sofia Eriksson 063-14 75 73, sofia.eriksson@jll.se
<b>Projektperiod:</b>	20091201-20101231

### Projektbakgrund

I Sverige beräknas cirka 6 400 personer dö varje år i förtid av egen rökning. Varannan rökare som debuterat i tonåren dör av sin rökning. Antalet tobaksanvändare i årskurs 6 är relativt liten, där 5 % av pojkarna och 3 % av flickorna röker och/eller snusar. Från årskurs 7 ökar denna siffra stadigt för att i årskurs 9 vara uppe i så mycket som 38%. Det finns alltså all anledning att satsa på att ungdomar aldrig börjar använda tobak.

Det finns olika metoder att förhindra att ungdomar börjar med tobak. ASSIST- A Stop Smoking In School Trial är en metod som använts och utvärderats på skolor i England och Wales. Metoden har visat på goda resultat och två år efter att ASSIST-programmet genomfördes var det 15 % färre som börjat med tobak.

### Syfte och mål

Syftet med ASSIST är att minska antalet ungdomar som börjar använda tobak. Eftersom denna metod inte tidigare prövats i Sverige syftar detta pilotprojekt till att utvärdera hur ASSIST fungerar under svenska förhållanden.

### Aktiviteter

ASSIST är en metod för tobaksprevention som vänder sig till elever i årskurs 6. Metoden innebär att eleverna i årskurs 6 nominerar kamrater de tycker har gott inflytande och är bra förebilder. De utvalda eleverna, ca 15 % av det totala antalet elever, går en 2-dagarsutbildning till ambassadörer mot tobak. Utbildningen omfattas av bl.a. fakta om tobak, argumentation, värderingsövningar samt personlig utveckling. Denna utbildning sker under skoltid men utanför skolans lokaler.

Efter utbildningen sprider ambassadörerna budskapet om tobak till sina jämnåriga kamrater under 10 veckor.

Forts 



Samtalen med kamraterna sker framförallt utanför lektionstid. I kompissamtalet. Under den period som ambassadörerna sprider antitobaksbudskapet får de vid 4 tillfällen handledning av personal på skolan. Handledarna deltar också vid ambassadörernas utbildning.

Vallaskolan och Storsjöskolan deltar i projektet. Totalt har 20 elever (18,5%) utbildats till ambassadörer mot tobak. Utformning och genomförande av utbildning har gjorts i samarbete med A Non Smoking Generation

## Utvärdering

Utvärderingen kommer vara både kvalitativ och kvantitativ. En kort enkät görs både före och efter interventionen och planeras även 1 år efter avslutat projekt. För att ta reda på hur metoden fungerade och påverkade skolan/eleverna görs intervjuer med ambassadörerna och skolpersonal efter avslutat projekt.

Utvärderingen görs i samarbete med psykologiska institutionen på Mittuniversitetet.

## Tidsplan

Ambassadorsutbildningen genomfördes i slutet på februari. Under våren sprider ambassadörerna antitobaksbudskapet till sina kamrater och uppdraget avslutas i mitten på maj. I maj och juni samlas information in från ambassadörer, handledare och övriga elever. Under hösten 2010 bearbetas data och projektet redovisas i slutet av året.



Jämtlands Läns  
Landsting

Folkhälsocentrum  
[www.jll.se/folkhalsocentrum](http://www.jll.se/folkhalsocentrum)